

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

міжнародної економіки та туризму

Протокол № від « »

2017

Зав. кафедри

О.Б. Чернега

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ДІАГНОСТИКА ЗЕД СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ»

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник:

Бочарова Ю.Г.,

доцент кафедри

міжнародної економіки та туризму,

к.е.н., доц.

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	обов'язкова дисципліна
Семестр	2
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	2
Лекції, годин	30
Практичні/ семінарські, годин	30
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	9,2
Вид контролю	екзамен

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - надання теоретичних знань та формування практичних навичок з оцінки та ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів міжнародної торгівлі.

Завдання - ознайомлення з категорійним та понятійним апаратом; надання знань щодо особливостей стратегічного, тактичного та оперативного управління зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів міжнародної торгівлі; ознайомити з принципами та методами діагностики та підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Методологія проведення діагностики суб'єктів міжнародної торгівлі.					
Тема 1. Сутність та методологія проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.	28	4	4		20
Тема 2. Методика проведення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.	28	4	4		20
Разом за змістовим модулем 1	56	8	8		40
Змістовий модуль 2. Діагностика зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства та інших суб'єктів ЗЕД					
Тема 3. Діагностика зовнішньоторговельної діяльності підприємства.	30	5	5		20
Тема 4. Діагностика інвестиційної діяльності підприємства.	32	6	6		20
Тема 5. Діагностика зовнішньоторговельної діяльності країни.	30	5	5		20
Тема 6. Діагностика інвестиційної діяльності країни	32	6	6		20
Разом за змістовим модулем 2	124	22	22		80
Усього годин	180	30	30		120

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Сутність, види та методологія діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	4
2	Семінар – дискусія Діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	4
3	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика експортно-імпоротної діяльності підприємства	5
4	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційної діяльності підприємства	6
5	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика зовнішньоторговельної діяльності країни	5
6	Семінар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційної діяльності країни	6

5. Індивідуальні завдання

- 1 Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
- 2 Підготовка рефератів, доповідей, статей за обраною темою.
- 3 Добір статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок.
- 4 Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фундаментального аналізу.			
Семинар – розгорнута бесіда Сутність, види та методологія діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	20	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань Джерела [1]-[15] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семинар – дискусія Діагностика зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі	20	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1]-[15] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту. 4. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, понятійний диктант, розв'язання задач
Змістовий модуль 2. Фундаментальні фактори та індикатори			
Семинар з виконанням розрахункових задач Діагностика експортно-імпоротної діяльності підприємства	20	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1]-[15] 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семинар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційної діяльності підприємства	20	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1]-[15] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання задач
Семинар з виконанням розрахункових задач Діагностика зовнішньоторговельної діяльності країни	20	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань Джерела [1]-[15] 2. Самотестування 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач
Семинар з виконанням розрахункових задач Діагностика інвестиційної діяльності країни	20	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: Джерела [1]-[15] 2. Розв'язання запропонованих керівником курсу задач 3. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання задач

7. Результати навчання

1	Знання сутності, основних етапів та призначення діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі
2	Знання загальних та спеціальних методів діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі
3	Знання особливостей, етапів та методики діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі

4	Уміння використовувати загальні та спеціальні методи діагностики зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі
5	Уміння проводити діагностику зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі.
6	Розуміння каузальних зв'язків між параметрами функціонування суб'єктів міжнародної торгівлі
7	Розуміння механізму підвищення ефективності діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури)

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	2	2	2		7
Тема 2	1	2	2	3		8
Разом змістовий модуль 1	2	4	4	5	3	18
Змістовий модуль 2						
Тема 3	1	2	2	2		7
Тема 4	1	2	2	2		7
Тема 5	1	2	2	2		7
Тема 6	1	2	2	2		7
Разом змістовий модуль 2	4	8	8	8	4	32
Усього	6	12	12	13	7	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

- 1 Електронний конспект лекцій.
- 2 Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
- 3 Комплекти індивідуальних завдань.
- 4 Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Діагностика ЗЕД суб'єктів міжнародної торгівлі [Текст] : конспект лекцій / Ю.Г. Бочарова; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2017. – 104 с.
- 2 Бердникова Т.Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие / Т.Б. Бердникова. – М.; ИНФРА-М, 2007. – 215 с.
- 3 Кадуріна Л.О. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навчальний посібник / Л.О. Кадуріна, М.С. Стрельнікова. – К.: Центр учбової літератури, 2007 — 606 с.
- 4 Савицкая Г.В. Экономический анализ: Учебник. – 14-е изд., перераб. и доп. / Г.В. Савицкая. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 649 с.

Допоміжна

- 1 Бочарова Ю.Г. Діагностика ЗЕД суб'єктів міжнародної торгівлі [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. для студ. всіх спеціальностей / Ю.Г. Бочарова ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2015. – 24 с.
- 2 Бабіч, В.М. Барановська та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 568 с.
- 3 Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / Ф.Ф. Бутинець, І.В. Жиглей, В.М. Пархоменко; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця; 2-е видан., доп. і перероб. – Житомир; ПП «Рута», 2001. – 544 с.
- 4 Вітлінський В.В. Ризикологія у зовнішньоекономічній діяльності: навч. посіб./ В.В. Вітлінський, Л.Л. Маханець. – К.: КНЕУ, 2008. – 432 с.

- 5 Дахно І.І. Зовнішньоекономічний менеджмент. Навч. посіб./ І.І. Дахно, Г.В. Бабіч, В.М. Барановська та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 568 с.
- 6 Козик В.В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навчальний посібник / В.В. Козик, Л.А. Панков, Я.С. Карп'як, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Декрет Кабінету Міністрів України № 15-93 від 19.02.1993р. «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=15-93>.
- 2 Закон України 185/94-вр «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=185%2F94-%E2%F0>
- 3 Закон України 2374-14 «Про обіг векселів в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2374-14>.
- 4 Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- 5 Закон України 93/96-вр від 19.03.1996 р. «Про режим іноземного інвестування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=93/96-%E2%F0&print=1>.
- 6 Закон України № 1560-XII від 18.09.1991 р. «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12&print=1>.
- 7 Закон України № 351-XIV від 23.12.1998р. «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=351-14>.
- 8 Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
- 9 Постанова правління Національного банку України N 270 від 17.06.2004 «Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0885-04>
- 10 Постанова правління Національного банку України N 514 від 03.12.2003 «Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1030.1207.3&no break=1](http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1030.1207.3&no%20break=1).
- 11 Постанова правління Національного банку України № 492 від 12.11.2003 «Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1172-03>.
- 12 Постанова правління Національного банку України № 128 від 30.03.1998 «Про затвердження Порядку встановлення і використання офіційного обмінного курсу гривні до іноземних валют» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0535500-98>.
- 13 Постанова правління Національного банку України № 281 від 17.06.2004 р. «Про внесення змін до Інструкції про порядок здійснення контролю і отримання ліцензій за експортними, імпортованими та лізинговими операціями» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1104-04>.

- Постанова правління Національного банку України N 200 від 30.05.2007 «Про затвердження Правил використання готівкової іноземної валюти на території України та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0656-07>.
- 14
- 15 Закон України № 964-IV від 19.06.2003р. «Про основи національної безпеки України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15>.